

Het Zondagochtend Concert

11 januari 2026 - Grote Zaal - 11.00 uur

Radio Filharmonisch Orkest
Thomas Guggeis, dirigent
Isabelle Faust, viool

Robert Schumann
1810-1856

Vioolconcert in d, WoO 23 (1853)
In kräftigem, nicht zu schnellem Tempo
Langsam
Lebhaft, doch nicht schnell

Ludwig van Beethoven
1770-1827

Symfonie nr. 8 in F, op. 93 (1811-12)
Allegro vivace e con brio
Allegretto scherzando
Tempo di menuetto
Allegro vivace

Steun ons

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later.
concertgebouw.nl/steun-ons

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open.
U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

Verwacht in Het Zondagochtend Concert

25 jan - Grote Zaal

Pianoconcert van Liszt door winnaar Liszt Concours en Schumann 4

15 feb - Grote Zaal

Mahlers *Des Knaben Wunderhorn* & Prokofjevs *Romeo en Julia*

22 feb - Grote Zaal

Beethoven 7 en Rachmaninoffs *Paganini-variaties*

8 mrt - Grote Zaal

American Dreams: Dvořák's *Negende* en Bernsteins *Candide*

Zien we u binnenkort weer terug op zondagochtend?

De volledige concertagenda vindt u op concertgebouw.nl/zondag.

Deel uw concertbeleving op social media! [#concertgebouw](https://twitter.com/concertgebouw)

Het Zondagochtend Concert wordt
elke week door AVROTROS rechtstreeks
uitgezonden op NPO Klassiek.

De Duitse sterviolist Isabelle Faust maakte al vaker indruk in Het Concertgebouw met haar doorwrochte interpretatie van Schumanns expressieve *Vioolconcert*. Dit keer voert ze het concert uit met het Radio Filharmonisch Orkest onder leiding van de jonge, briljante Duitse dirigent Thomas Guggeis. Het orkest speelt ook Beethovens verrassend sierlijke *Achtste symfonie*.

Of ze nu een intiem barokprogramma speelt of complexe vioolconcerten van componisten als Alban Berg en György Ligeti, Isabelle Faust overtuigt keer op keer met haar zorgvuldige en compromisloze uitvoeringen, waarbij ze de intenties van de componist zo goed mogelijk probeert te benaderen. Het *Vioolconcert* van Schumann is een van haar favoriete soloconcerten uit de negentiende eeuw, ook al is dit meesterwerk minder bekend en geliefd dan de vioolconcerten van bijvoorbeeld Mendelssohn en Tsjajkovski. Het tijdschrift *Gramophone* schreef vol lof over Fausts uitmuntende Schumann-interpretaties en prees haar 'vlekkeloze techniek en weergaloze muzikale intelligentie'. Vandaag zal zij, begeleid door het Radio Filharmonisch Orkest, opnieuw de kracht van Schumanns meesterwerk aantonen.

Herontdekking

Drie maanden nadat Robert Schumann in oktober 1853 zijn enige *Vioolconcert* had voltooid, raakte hij in een ernstige depressie en deed hij een zelfmoordpoging door in de Rijn te springen. De laatste twee jaar van zijn leven bracht hij door in een instituut in Bonn-Endenich. Schumann schreef het *Vioolconcert* voor de legendarische violist Joseph Joachim, maar die heeft het nooit uitgevoerd. Mogelijk deed het werk hem te veel denken aan de duistere laatste levensfase van zijn vriend. In zijn testament bepaalde Joachim zelfs dat openbaarmaking van het manuscript pas een eeuw na de dood van de componist was toegestaan. Uiteindelijk werd het *Vioolconcert* al in 1937 herontdekt. De beroemde violist Yehudi Menuhin wilde het in première brengen, maar de nazi's kaaptten het werk. Zij presenteerden het als een 'door en door Arisch concert', bedoeld als ideologisch verantwoord alternatief voor het populaire maar door de rassenwetten verboden *Vioolconcert* van de Joodse componist Felix Mendelssohn. De wereldpremière vond plaats op 26 november 1937 in Berlijn, door de Duitse violist Georg Kulenkampff en de Berliner Philharmoniker onder leiding van Karl Böhm. Ondanks deze bizarre context – met een zaal vol hoge

partijfunctionarissen en hakenkruisvlaggen – betekende dit concert het begin van de wedergeboorte van Schumanns *Vioolconcert*: een prachtig, diepzinnig werk met heldhaftige thema's en filosofische dialogen in het eerste deel, aangrijpende melancholie en duistere passages in het langzame deel en vrolijke capriolen in het meer optimistische slotdeel.

Speelse Beethoven

Ludwig van Beethoven voltooide zijn *Achtste symfonie* in 1812, een lastige periode in het leven van de componist. Hoewel hij in Wenen grote erkenning genoot, kampte hij met toenemende doofheid, lichamelijke klachten en sombere gemoedstoestanden. Op doktersadvies vertrok hij in de zomer van 1812 naar Teplitz, een populair kuuroord waar ook de Duitse schrijver en filosoof Johann Wolfgang von Goethe verbleef, en later ook collega's als Frédéric Chopin en Franz Liszt. Te midden van deze omstandigheden schreef hij een symfonie die opvallend opgewekt van karakter is. In tegenstelling tot de heroïsche en monumentale toon van veel van zijn andere symfonieën (zoals zijn revolutionaire *Zevende*, die hij in hetzelfde jaar voltooide), toont Beethoven zich hier speels en op

sommige momenten verrassend ingetogen. In zijn *Achtste symfonie* lijkt hij bewust terug te grijpen op de helderheid en elegantie van zijn voorgangers Joseph Haydn en Wolfgang Amadeus Mozart. Deze stijlkeuze werd door het publiek destijds maar matig gewaardeerd, mogelijk omdat men juist grootsheid en dramatiek verwachtte. Het eerste deel begint zonder langzame inleiding en zet direct een elegant en energiek thema neer. Het tweede deel is beroemd om het metronoomachtige ritme in de blazers, dat op een grappige manier steeds wordt verstoord door fortissimo-uitbarstingen van de strijkers. Opmerkelijk is het ontbreken van een traditioneel langzaam deel, en in plaats van een Scherzo presenteert Beethoven een Menuet dat sterk doet denken aan een Oostenrijkse volksdans. Het slotdeel is een wervelend Allegro vivace vol onverwachte accenten en bijna onspeelbare tremolo's (langdurige snelle herhalingen van één noot) in de strijkerspartijen. Wie had destijds kunnen vermoeden dat Beethoven na deze serene *Achtste symfonie*, vol humor en inventiviteit, nog zijn monumentale en baanbrekende *Negende* zou componeren?

Noortje Zanen